

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI SUDA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Broj: 01-02-07-16-1-503/11

Sarajevo, juni 2011. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sistem internih kontrola	6
4. Budžet.....	6
5. Finansijski izvještaji.....	8
6. Pregled rashoda budžeta	8
6.1. Tekući izdaci	8
6.2. Kapitalni izdaci.....	12
7. Bilans stanja.....	12
8. Javne nabavke	12
9. Prihodi.....	13
10. Ostalo.....	13
11. Korespondencija	14
III PRILOG.....	15
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	15
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda budžeta za 2010. godinu	
Bilans stanja na dan 31.12.2010. godine	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja sa odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. decembra 2010. godine u **Sudu Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Sud).

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Suda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Suda je također odgovorno da osigura da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima usklađene sa odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizionih dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Suda prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na 31. decembra 2010. godine i rezultate poslovanja i izvršenja budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- Zapošljavanje pripravnika (tačka 6.1. Izvještaja - Bruto plaće i naknade);
- Isplatu stimulacija (tačka 6.1. Izvještaja - Bruto plaće i naknade);
- Naplatu prihoda (tačka 9. Izvještaja),
- Potencijalne obaveze po osnovu tužbi (tačka 10. Izvještaja).

Sarajevo, 07.06.2011. godine

Zamjenica generalnog revizora

Božana Trninić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Sud Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud), osnovan je Zakonom o sudu Bosne i Hercegovine¹. Sud je osnovan s ciljem osiguranja efikasnog ostvarivanja nadležnosti države Bosne i Hercegovine i poštivanja ljudskih prava i vladavine zakona na njenoj teritoriji. Nadležnosti Suda su: krivična nadležnost, upravna nadležnost i apelaciona nadležnost.

Sud čine predsjednik Suda i određeni broj sudija, kako je to propisano navedenim zakonom. Rad Suda je regulisan Poslovníkom o radu Suda i Poslovníkom o organizacionoj strukturi Zajedničkog sekretarijata i Ureda registrara Odjela I i Odjela II Suda.

Za pripremu i izvršavanje budžeta Suda, koji je sastavni dio Budžeta Bosne i Hercegovine, zadužen je predsjednik Suda uz pomoć generalnog sekretara.

Predsjednika Suda BiH imenuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH (VSTV) na period od 6 godina. Zadnje imenovanje je izvršeno u januaru 2011. godine, nakon što je u oktobru 2010. godine istekao period prethodnog imenovanja.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Suda za 2009. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji u kome je izraženo pozitivno mišljenje i date preporuke za unaprjeđenje pojedinih poslovnih procesa.

Sud je dostavio odgovor Uredu saglasno članu 16. stav 3. Zakona o reviziji o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nedostataka koji su identifikovani u Izvještaju o reviziji za 2009. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2009. godinu te uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Nerealizovane preporuke :

- Evidencija o naplaćenim prihodima nije ažurirana i iz nje se ne mogu osigurati podaci o nenaplaćenim predmetima iz ranijih godina;
- Preporuka o usklađivanju ugovora kojim se angažuju volonteri je realizovana ali su za angažovanje pripravnika, po isteku ranije zaključenih ugovora, zaključeni novi ugovori na period od godinu dana, čime ukupan period trajanja ugovora na određeno vrijeme iznosi dvije godine.

¹ Službeni glasnik BiH broj 29/00, 16/02, 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 4/04, 9/04, 35/04, 61/04, 32/07, 74/09 i 97/09

3. Sistem internih kontrola ²

U uspostavljenom sistemu internih kontrola Suda i dalje su prisutne određene slabosti kao što su zapošljavanje pripravnika i uspostavljanje pomoćne evidencije o naplaćenim sudskim taksama, a koje su konstatovane i u ranijim revizorskim izvještajima. Nedostaci sistema internih kontrola konstatovani su i kod praćenja određenih pozicija rashoda, te su uočeni nedostaci u kontroli poštanskih usluga i izdataka za telefone. U području javnih nabavki potrebno je prilikom provođenja konkurentskih postupaka slijediti model dobre prakse upućivanjem zahtjeva za dostavljanjem ponuda većem broju ponuđača.

Sud je u junu 2010. godine donio novi Pravilnik o organizacionoj strukturi Zajedničkog sekretarijata i Ureda registrara Odjela I i Odjela II kojim je, u odnosu na ranije važeći pravilnik, povećan broj izvršilaca sa 163 na 214. Određeni broj novih radnih mjesta ili povećanje izvršilaca na postojećim uslovljen je uvođenjem sistema za upravljanje predmetima koji je uspostavio VSTV. Iz interne korespondencije Suda saznali smo da se prilikom korištenja implementiranog softvera javljaju problemi u zavođenju predmeta te u pogledu dostupnosti podataka o novčanim kaznama i troškovima krivičnog postupka, što ima odraza na ukupan sistem internih kontrola Suda.

Prema Zakonu o internoj reviziji ³ Sud ispunjava kriterije za uspostavljanje interne revizije, a radno mjesto ili drugi oblik organizovanja interne revizije nije predviđeno novim Pravilnikom o organizacionoj strukturi Zajedničkog sekretarijata i Ureda registrara Odjela I i Odjela II

4. Budžet

- **Planiranje i izvršenje budžeta**

Sud je podnio budžetski zahtjev u iznosu od 10.967.000 KM za 190 zaposlenih te Aneks u iznosu od 1.890.000 KM za još 33 zaposlena, čime je ukupan zahtjev za sredstvima iznosio 12.857.000 KM za planirani broj od 223 zaposlena. Zakonom o budžetu institucija BiH⁴ odobrena su sredstva u iznosu od 12.220.000 KM, a zadržana planirana dinamika od 223 zaposlena. Odobrenim budžetom su, osim bruto plaća i naknada, smanjena sredstva u odnosu na budžetski zahtjev na svim ostalim pozicijama izdataka, a najznačajnije smanjenje je na poziciji ugovorenih usluga (za 484.000 KM).

Ukupno izvršenje budžeta Suda je 11.254.330 KM (91 % od planiranog budžeta) i prikazano je u Tabeli I.

Analizom ukupno odobrenog i izvršenog budžeta utvrđeno je da planiranje određenih kategorija rashoda nije u potpunosti zadovoljavajuće. Naime, bruto plaće i naknade planirane su za 223 zaposlenih, s tim da su sredstva za 33 zaposlena planirana od

² Sistem internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i zaposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvještavanje, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

³ Službeni glasnik BiH broj 27/08

⁴ Službeni glasnik BiH broj 103/09

početka godine. Imajući u vidu minimalno vremensko trajanje procedura zapošljavanja, a pogotovo imenovanje sudija koje vrši VSTV, planiranje prijema svih novozaposlenih odmah u januaru je neargumentovano i nerealno. Kako ni u toku godine realizovana dinamika zapošljavanja nije dostigla planiranu (prosječan broj zaposlenih u toku godine je 204) raspoloživa sredstva na poziciji bruto plaća su kroz dva prestrukturiranja umanjena u iznosu od 445.000 KM. Nakon umanjenja sredstava na ovoj poziciji je ostalo nerealizovano 744.772 KM, što je po iznosu veće od jedne mjesečne bruto plaće isplaćene u Sudu u 2010. godini. Neusklađenost između planirane i realizovane dinamike zapošljavanja uticala je i na realizaciju naknada troškova zaposlenih, koje su ostvarene u procentu od 86%.

Spomenutim prestrukturiranjima sredstava povećana su sredstava za putne troškove, izdatke telefonskih i poštanskih usluga, izdatke za energiju i komunalne usluge i ugovorene usluge, uglavnom do nivoa koja su prvobitno planirana u budžetskom zahtjevu, s tim da se prvim prestrukturiranjem ispravila tehnička greška načinjena na poziciji putnih troškova u toku usvajanja budžeta. U cilju osiguranja sredstava za pravne usluge, odnosno usluge advokata po službenoj dužnosti, uvećana su sredstva za ugovorene usluge u iznosu od 300.000 KM. Planiranje navedenih sredstava zavisi kako od broja predmeta u kome su angažovani advokati po službenoj dužnosti, tako i od toka sudskih procesa, te se prilikom planiranja sredstava ne mogu predvidjeti potrebna sredstva niti visina troškova koja će se na kraju realizovati.

Preporučujemo Sudu da prilikom planiranja budžeta osigura realniju procjenu potrebnih sredstava za izdatke čija realizacija najvećim dijelom zavisi od Suda (npr. bruto plaće). Planiranje izdataka na koje Sud ne može u potpunosti uticati potrebno je na određeni način povezivati sa planom rada i dinamikom rješavanja predmeta.

- **Planirani i realizovani programski zadaci**

Planom rada Suda utvrđen je plan rješavanja predmeta, raspored sudija i planirano popunjavanje kapaciteta imenovanjem novih domaćih sudija. Planirane su aktivnosti u pravcu jačanja kapaciteta odjeljenja podrške i boljeg korištenja postojećih kapaciteta pripajanjem određenih odjeljenja, implementacija projekta upravljanja predmetima u saradnji sa VSTV, integracija osoblja iz Ureda registrara, te ostale aktivnosti iz područja javnog informisanja, edukacije, normativnih aktivnosti i finansija.

U Osvrtu na izvršenje plana rada Suda za 2010. godinu⁵ navedene su informacije o:

- Primljenim i riješenim predmetima, te je navedeno da je u toku 2010. godine broj primljenih predmeta iznosio 5628 dok je riješeno 4975 predmeta. U izvještaju je navedeno i da je u odnosu na prethodnu godinu povećan broj primljenih, a smanjen broj riješenih predmeta, te da je ukupan broj neriješenih predmeta na kraju 2010. godine 3666;
- Broju sudija i odjeljenja Suda, sa podacima o njihovom rasporedu u Krivično i Apelaciono odjeljenje,
- Zajedničkom sekretarijatu i Ured registrara u vezi sa brojem zaposlenih, aktivnostima na stručnoj podršci sudijama, upotpunjavanju fonda biblioteke, pružanju podrške svjedocima, provođenju nabavki, obavljanju materijalno finansijskih poslova, te ostalih aktivnosti koje su realizovane tokom 2010. godine.

⁵ sastavni dio Plana rada za 2011. godinu

Plan rada i izvještaj o radu predlaže predsjednik Suda na općoj sjednici Suda koju čine sve sudije Suda.

5. Finansijski izvještaji

Sud je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) sačinio godišnji finansijski izvještaj za 2010. godinu koji sadrži bilans stanja, pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također, sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja predstavlja analiza izvršenja budžeta koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

Sud je sačinio godišnji finansijski izvještaj za 2010. godinu koji je 24.02.2011. godine dostavio Ministarstvu finansija i trezora, a dopuna izvještaja dostavljena je 17.03.2011. godine.

6. Pregled rashoda budžeta

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće i naknade**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iznose 7.629.228 KM, od čega se na neto plaće i naknade odnosi 4.827.329 KM, a na poreze i doprinose 2.801.899 KM. Prosječan broj zaposlenih tokom godine je iznosio 204 dok je na dan 31.12.2010. godine stvarni broj zaposlenih iznosio 217. Razlika između konačno realizovane i planirane dinamike zapošljavanja, po strukturi radnih mjesta, odnosi se na broj sudija za koje je planirana projekcija od 54 (uključujući predsjednika Suda), dok je realizovani broj na kraju godine iznosio 48. Prema zakonskim propisima sudije imenuje VSTV te Sud nema uticaja na dinamiku njihovog imenovanja, a u toku revizije su nam prezentirane inicijative za rješavanje pitanja imenovanja.

Isplate plaća sudijama i zaposlenima sa visokom stručnom spremom se vrši na osnovu Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine⁶, a zaposlenima sa srednjom stručnom spremom prema Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁷.

Zapošljavanje pripravnika: Nakon isteka perioda od godinu dana, na koji su u 2009. zaključeni ugovori o angažovanju četiri pripravnika, izvršeno je ponovno angažovanje u 2010. godini zaključenjem novih ugovora o radu u trajanju od godinu dana. Također je utvrđeno da je jednom pripravniku aneksom ugovora produžen ugovor i nakon isteka jedne godine rada u Sudu, a isti je pripravnički staž započeo u Uredu registrara. Shodno navedenom može se zaključiti da je angažovanje pripravnika vršeno na period duži od jedne godine, što nije u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH. Zapošljavanje pripravnika na određeni period od dvije godine u Sudu obrazlažu potrebom osposobljavanja sudskih pripravnika za obavljanje poslova čije vršenje je

⁶ Službeni glasnik BiH broj 90/05

⁷ Službeni glasnik BiH broj 50/08

uslovljeno polaganjem pravosudnog ispita, koji se, prema postojećem zakonu, polaže nakon dvije godine rada u sudu, tužilaštvu, pravobranilaštvu ili u advokatskom uredu. S obzirom da Zakon o Sudu BiH ne propisuje način zapošljavanja pripravnika, Sud je u februaru 2011. kod VSTV pokrenuo inicijativu za izmjenu zakona radi adekvatnog regulisanja ovog pitanja.

Potrebno je, bez odlaganja, analizirati način zapošljavanja pripravnika, te izvršiti prilagođavanje propisima i rješenjima kojima je regulisana ova problematika. Neophodno je posvetiti dužnu pažnju sveobuhvatnosti i sistematičnosti rješavanja ovog pitanja, što će doprinijeti konzistentnim aktivnostima u ovom segmentu rada Suda, otklanjanje nejasnoća, i dosljednu primjenu radno-pravne regulative.

Stimulacije: Ukupan neto iznos isplaćenih stimulacija u Sudu iznosi 70.131 KM. Najveći iznosi stimulacija isplaćeni su uz oktobarsku i novembarsku plaću na osnovu odluka o isplati stimulacije zaposlenima u Zajedničkom sekretarijatu Suda. U odlukama su utvrđeni kriteriji za isplatu stimulacije i procenti u rasponu od 10% do 50 % u odnosu na osnovnu plaću zaposlenog, a obrazloženja data u prijedlozima za stimulaciju su veoma kratka i nisu potkrijepljena mjerljivim kriterijima i pokazateljima o posebnim rezultatima rada.

Odlukama o isplati stimulacija obuhvaćeni su i zaposleni u Zajedničkom sekretarijatu Suda sa visokom stručnom spremom koji ostvaruju plaću u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH. Navedenim zakonom nije propisano da se osoblju koje ostvaruje plaću po ovom zakonu isplaćuje novčana nagrada ili stimulacija.

Preporučujemo Sudu da preispita isplaćene stimulacije i njihovu isplatu prilagodi pozitivnim propisima i rješenjima kojima je regulisana ova naknada. Potrebno je napraviti jasnu razliku u primjeni Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH i Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, kako bi isplata stimulacija zaposlenima u Zajedničkom sekretarijatu Suda podrazumijevala punu legalnost i legitimnost.

Metodologija: Sud je dostavio prijedlog metodologije za razvrstavanje radnih mjesta srednje stručne spreme Uredu za zakonodavstvo i Ministarstvu finansija i trezora BiH radi dobijanja mišljenja prije dostavljanja iste Vijeću ministara BiH. Ministarstvo je dalo mišljenje kojim se sugerišu određene izmjene te prilikom obračuna nisu primijenjeni koeficijenti određeni rješenjima o preraspoređivanju zaposlenih sa srednjom stručnom koji su ispostavljeni prema novom Pravilniku o sistematizaciji na radna mjesta kojih nije bilo u ranije važećem Pravilniku i koji, po mišljenju Ministarstva nisu usklađeni sa metodologijom. Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH nakon toga je dostavljen prijedlog izmjene metodologije za razvrstavanje radnih mjesta srednje stručne spreme čiji su zajednički potpisnici rukovodioci Tužilaštva, Suda i VSTV, a isti je usvojen u 2011. godini sa zaključkom da se uvrste izmjene koje je sugerisalo Ministarstvo finansija i trezora BiH.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Naknade troškova zaposlenih ostvarene tokom 2010. godine iznose 507.501 KM. Najznačajnije naknade odnose se na prijevoz (72.622 KM), topli obrok (174.776 KM) i regres (220.009 KM). Ostale naknade knjižene u okviru ove vrste rashoda se odnose na naknade koje su isplaćene za pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (9.024 KM) i

otpremnine zbog odlaska u penziju (3.800 KM) za koje u testiranom uzorku nisu utvrđene nepravilnosti.

Naknade su isplaćene prema propisima koji regulišu ove vrste naknada.

Neto naknada za godišnji odmor: Isplata naknade za godišnji odmor (regres) za sudije i zaposlene sa visokom stručnom spremom određena je Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na nivou BiH, a za zaposlene sa srednjom stručnom spremom i pripravnike Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Prema tim zakonima, sudije imaju pravo na naknadu u iznosu od 50% osnovne mjesečne plaće sudije Ustavnog suda koja je tačkom a) člana 2. spomenutog zakona određena u visini od 4.200 KM, zaposleni sa visokom spremom 50% njihove osnovne mjesečne plaće, a zaposleni sa srednjom stručnom spremom naknadu u visini od 586 KM. U skladu s tim izvršen je obračun naknade koja za sudiju iznosi 2.100 KM, a ostalim zaposlenim pripadajući iznos, te je putem jedinstvenog računa trezora izvršena isplata regresa u obračunatom iznosu.

Kako je u 2008. godini Ustavni sud proglasio neustavnim spomenuti zakon u dijelu koji se odnosi na Ustavni sud, a svojim pravilima utvrdio novu visinu plaće za sudije Ustavnog suda, 41 sudija Suda je podnio tužbu u kojoj se navodi da je prilikom obračuna njihovog regresa trebalo primijeniti tako utvrđenu osnovicu. Tužba je podnesena Sudu i u njoj se zahtijeva isplata razlike regresa za 2008., 2009. i 2010. godinu u visini od 39.063 KM (za svakog sudiju po 333 KM za svaku godinu), te obustavljanje umanjivanja regresa počev od podnošenja tužbe pa ubuduće.

- **Putni troškovi**

Putni troškovi Suda realizovani su u iznosu od 30.454 KM, a najznačajniji se odnose na troškove smještaja za službena putovanja u zemlji (5.806 KM), troškove dnevnica u zemlji (6.648 KM), troškove smještaja za putovanja u inostranstvu (3.840 KM) i troškove dnevnica u inostranstvu (9.411 KM).

Revizijom putnih troškova utvrđeno je da se uz putne naloge u svim slučajevima ne prilažu pozivi organizatora, a iz onih koji su priloženi se ne može uvijek precizirati ko snosi troškove noćenja, prijevoza i ishrane. Također se ne prilažu avionske karte iz kojih se može utvrditi vrijeme polaska što predstavlja osnovu za isplatu i obračun dnevnice u slučaju putovanja avionom.

U cilju unaprjeđenja sistema internih kontrola ovog procesa potrebno je osigurati prateću dokumentaciju koja je osnova za obračun troškova.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga realizovani su u iznosu od 149.845 KM, a odnose se na izdatke za fiksne telefone (38.972 KM), mobilne telefone (4.423 KM) i izdatke za poštanske usluge (106.450 KM).

Troškovi fiksnih telefona: Odlukom Suda određeno je da pravo na korištenje fiksnih telefona imaju svi zaposleni u maksimalnom iznosu od 20 KM po osobi, te da u slučaju prekoračenja korisnik fiksnog telefona na listingu treba označiti sve pozivane privatne brojeve i za njih snositi troškove. Tokom revizije smo uočili da postoje slučajevi da prekoračenja po osnovu korištenja fiksnih telefona nisu naplaćena kroz blagajnu ili na drugi način, a da pri tom nisu navedeni razlozi za navedeno.

Preporučujemo Sudu da dosljedno provodi interna pravila kojom su određena prava na potrošnju određenih kategorija rashoda. U slučajevima utvrđivanja opravdanog prekoračenja koja su nastala obavljanjem poslovnih aktivnosti Suda, ista je potrebno konstatovati pismeno, sa navedenim obrazloženjima.

Poštanske usluge: Kontrola fakturisanih troškova poštanskih usluga nije zadovoljavajuća, te se na osnovu postojećeg načina kontrole (dostavljanje otpremnih knjiga iz pisarnice) ne može pouzdano utvrditi da su fakturisane količine tačne. Osim toga, nismo dobili informaciju kako se vrši kontrola fakturisanih cijena, nije nam prezentiran dokument na osnovu kog se može potvrditi da su iste određene zvaničnim aktom pošte koja vrši fakturisanje.

Kako navedeni troškovi imaju tendenciju rasta, neophodno je osigurati efikasnu kontrolu fakturisanih usluga.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva i tekućeg održavanja službenih vozila**

Na izdatke za upotrebu vozila odnose se izdaci za gorivo i mazivo (6.473 KM), usluge registracije vozila (589 KM), izdaci za tekuće održavanje vozila (5.563 KM) te usluge osiguranja vozila (3.753 KM).

Sud posjeduje 3 vozila koja se prema internim aktima Suda koriste za obavljanje svih poslovnih aktivnosti Suda, sa ili bez vozača.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 2.538.560 KM. Najznačajniji troškovi odnose se na usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću (11.504 KM), ostale stručne usluge po osnovu vještačenja (36.721 KM), pravne usluge (2.311.970 KM), troškove po osnovu oslobađajućih presuda (95.298 KM), usluge primarne zdravstvene zaštite pritvorenika (22.437 KM), troškovi dnevnica, prijevoza i smještaja svjedoka (24.397 KM).

Pravne usluge: Izdaci su realizovani u iznosu od 2.311.970 KM, a odnose se na troškove advokata po službenoj dužnosti. Advokate po službenoj dužnosti postavlja Sud u slučajevima i na način određen Zakonom o krivičnom postupku BiH, prema kom se osumnjičenom, odnosno optuženom pruža prilika da sam izabere advokata sa predočene liste. Advokat angažovan po službenoj dužnosti periodično ispostavlja zahtjev za isplatu troškova, sa pregledom preduzetih radnji i cjenovnikom tih usluga koji je utvrđen Odlukom Vijeća ministara BiH⁸. Na osnovu podataka iz spisa Sud donosi rješenje ili nalog kojim se troškovi zahtjeva u potpunosti ili djelimično priznaju. Proces nije automatizovan na način da se zahtjev u cjelini može provjeriti već se mora provjeravati svaki podatak naveden u zahtjevu. Troškovi advokata po službenoj dužnosti su obuhvaćeni troškovima vođenja krivičnog postupka za koje se, po donošenju presude, utvrđuje da li padaju na teret optuženog ili na teret budžeta institucija.

⁸ Odluka Vijeća ministara BiH o naknadi troškova krivičnog postupka (Službeni glasnik BiH broj 44/05 od 05.07.2005. godine)

Troškovi oslobađajućih presuda: Realizovani su u iznosu od 95.298 KM, a odnose se na troškove nastale u toku krivičnog postupka za lica koja su oslobođena optužbi, te padaju na teret budžeta.

6.2. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci su realizovani u iznosu od 58.476 KM, a najznačajniji se odnose na namještaj (11.879 KM), kompjutersku opremu (23.376 KM) i elektronsku opremu (18.622 KM).

Nabavka namještaja, kompjuterske i elektronske opreme planirana je namjenskom strukturom kapitalnih izdataka. Nabavka opreme je realizovana u oktobru i novembru 2011. godine, a predmetna oprema isporučena.

7. Bilans stanja

Ukupna aktiva Suda odnosi se na novčana sredstva (3.585 KM), kratkoročna potraživanja po osnovu refundacija za bolovanja (19.661 KM) i stalna sredstva koja se sastoje od građevina (158.445 KM), opreme (632.307 KM), stalnih sredstva u obliku prava (17.882 KM).

Ukupnu pasivu Suda čine kratkoročne tekuće obaveze (343.467 KM), obaveze prema zaposlenima (699.389 KM) i izvori sredstava (808.634 KM).

- **Stalna sredstva**

Stalna sredstva Suda povećana su za iznos realizovanih kapitalnih izdataka (58.476 KM) i sredstva donirana od Evropske komisije u iznosu od 54.284 KM.

U izvještaju komisije o popisu stalnih sredstava koja je izvršila količinski popis nisu iskazana stanja po popisu i knjigovodstvena stanja te nije navedeno da li postoje odstupanja, a kao nabavna vrijednost navedena je vrijednost sredstava nakon otpisa, odnosno nakon knjiženja odluke o rashodu. Kako je na ove nedostatke usmeno ukazano tokom revizije u prethodnoj godini, preporučujemo da se pitanju popisa posveti više pažnje, imenovanjem stručne komisije koja će kvalitetno obavljenim poslom opravdati isplaćenu stimulaciju za navedeni posao.

8. Javne nabavke

U planu nabavki koji je Sud usvojio u februaru 2010. godine određena su sredstva za kapitalne izdatke, materijal i usluge sa utvrđenim iznosima i pripadajućim analitičkim kontima na koji se odnosi nabavka. Postupak kojim će se izvršiti nabavka određen je u pojedinačnim odlukama kojima se inicira pokretanje svake pojedinačne nabavke, na osnovu planirane vrijednosti nabavke.

Planom nabavki i odlukama je određeno da postupak javnih nabavki provodi komisija koja obavlja i ostale radnje nakon izbora dobavljača, te sačinjava ugovore sa izabranim dobavljačem.

Najveći broj nabavki je proveden putem konkurentskog postupka bez objave obavještenja te putem direktnih sporazuma. U određenom broju slučajeva nabavke su provedene dostavljanjem zahtjeva na samo tri adrese, što može predstavljati rizik od poništavanja postupka ukoliko svi pozvani dobavljači ne dostave ponudu ili dostave

nepotpunu ponudu. Također je utvrđeno da se ne upisuje vrijeme prijema ponuda koje je određeno zahtjevom, u zahtjevu se traže izvještaji, a ne dokazi o ispunjenosti uslova kao i da se ne sačinjava preporuka komisije koja se kasnije prihvata u odluci o dodjeli ugovora.

Preporučujemo Sudu da, u cilju uspostavljanja dobre prakse, osigura slanje konkurentskog zahtjeva na više od tri adrese i odredi dostavljanje odgovarajućeg dokaza o ispunjenosti traženih uslova umjesto izvještaja o ispunjenosti uslova.

9. Prihodi

Prihode od vlastite djelatnosti koji se uplaćuju na Jedinostveni račun trezora kao javni prihodi čine takse koje su realizovane u iznosu od 215.689 KM i kazne u iznosu od 618.327 KM.

Prihodi ostvareni po osnovu naplate taksi i kazni prikazani su u glavnoj knjizi trezora pod šifrom 9999 *Trezor*, a dio prihoda po osnovu taksi u iznosu od 85.473 KM prikazan je u poslovnim knjigama Suda.

Pomoćna evidencija o naplati taksi i dalje je nepotpuna i ne osigurava sve podatke o naplaćenim taksama, kako bi se na vrijeme mogle preduzeti aktivnosti i svi raspoloživi mehanizmi na naplati iste. Kao rezultat neodgovarajućih evidencija o prihodima, te nemogućnosti realizacije instrumenta prinudne naplate došlo je do zastare potraživanja po osnovu naplate takse u određenom broju predmeta, čiji je krajnji efekat manja naplata prihoda u budžetu institucija. Prema podacima Suda, zastara potraživanja u iznosu od 162.891 KM nastupila je u 211 završenih predmeta. Ovaj iznos nenaplaćenih prihoda, međutim, nije konačan jer je izvršenim popisom predmeta Sud utvrdio da je nemoguće naplatiti sudsku taksu u još 385 završenih predmeta jer ne postoji mehanizam prinudne naplate.

Neophodno je da Sud uspostavi odgovarajuće evidencije i podatke o taksama po svim predmetima, a posebno po predmetima u kojima nije izvršena naplata takse. Preporučujemo da se u saradnji sa ostalim nadležnim institucijama utvrdi efikasniji način naplate takse kao i da se za naplatu takse koriste primjeri dobre prakse koja se primjenjuju u drugim sudovima, kako bi se osigurala naplata takse u punom iznosu i izbjegli negativni efekti na budžet usljed zastarjelosti u rokovima naplate takse.

10. Ostalo

- **Sudski sporovi**

U toku 2010. godine pred Sudom je podneseno 5 tužbi čija je ukupna vrijednost 109.485 KM (bez zatezne kamate) i iste predstavljaju potencijalne obaveze po budžet institucija BiH.

Tužbe su podnesene od strane osoblja Suda u radnom odnosu ili angažovanog na određeno vrijeme radi isplate različitih vrsta naknada:

- tužbu po kojoj je vrijednost spora 50.000 KM podnijele su dvije osobe zaposlene u Sudu radi utvrđivanja prava na naknadu i isplatu naknade plaće za

vrijeme trajanja porodijskog odsustva, utvrđivanja povrede prava na jednaka postupanja, zabrane preduzimanja radnji kojima se krši pravo na jednako postupanje, odnosno izvršenja radnji kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice,

- tužbu po kojoj je vrijednost spora 39.063 KM podnijele su sudije Suda radi isplate dijela plaće i regresa (opširnije opisano u tački 6.1 Izvještaja-Naknade troškova zaposlenih),
- tužbu po kojoj je vrijednost 10.540 KM podnijela je jedna zaposlena u Sudu radi isplate razlike plaće u periodu korištenja porodijskog odsustva,
- tužbu po kojoj je vrijednost spora 7.918 KM podnijele su dvije osobe angažovane na osnovu ugovora o volonterskom radu na određeno vrijeme radi isplate naknade troškova prijevoza i naknade za topli obrok,
- tužbu po kojoj je vrijednost spora 1.964 KM podnijela je jedna osoba angažovana na osnovu ugovora o volonterskom radu na određeno vrijeme radi isplate naknade troškova prijevoza i naknade za topli obrok,

11. Korespondencija

Sud je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2010. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentovane informacije o preduzetim aktivnostima na rješavanju istih u 2011. godini.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Snježana Baštinac, viši revizor

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor

U reviziji učestvovali:

Aida Selimović, revizor

Ivana Vujević, pomoćni revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Suda Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Sud) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2010. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH (Protokol Ministarstva broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu (Službeni glasnik BiH broj 103/09) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Suda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Predsjednica:

Meddžida Kreso

Pregled rashoda budžeta za 2010. godinu

Naziv institucije: Sud Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	12.157.000	0	12.157.000	11.195.913	92
Bruto plaće i naknade	8.819.000	-445.000	8.374.000	7.629.228	91
Naknade troškova zaposlenih	592.000	0	592.000	507.501	86
Putni troškovi	5.000	45000	50.000	30.453	61
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	124.000	40000	164.000	149.845	91
Izdaci za energiju i kom. usluge	170.000	60000	230.000	212.417	92
Nabavka materijala	105.000	0	105.000	102.928	98
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	12.000	0	12.000	7.063	59
Unajmljivanje imovine i opreme	14.000	0	14.000	0	0
Izdaci za tekuće održavanje	45.000	0	45.000	14.141	31
Izdaci za osiguranje	7.000	0	7.000	3.777	54
Ugovorene usluge i druge usluge	2.264.000	300000	2.564.000	2.538.560	99

2. Kapitalni izdaci	63000	0	63.000	58.476	93
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0
Nabavka građevina	0	0	0	0	0
Nabavka opreme	63.000	0	63.000	58.476	93
Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
	0		0	0	0
	0		0	0	0

I Ukupno (1+2+3)	12.220.000	0	12.220.000	11.254.389	92
II Prosječan broj zaposlenih	223		223	204	91

4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo dana _____ 2011. godine.

Predsjednica:
Meddžida
Kreso

Bilans stanja na dan 31.12.2010. godine

Naziv institucije: Sud Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2009	31.12.2010.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	13.248	23.246	175
Novčana sredstva	4.824	3.585	74
Kratkoročna potraživanja	8.424	19.661	233
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	984.391	808.634	82
Stalna sredstva	2.104.013	2.208.273	105
Ispravka vrijednosti	1.119.622	1.399.639	125
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	984.391	808.634	82
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	997.639	831.880	83

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	995.070	1.042.856	105
Kratkoročne tekuće obaveze	389.766	343.467	88
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obaveze prema zaposlenima	605.304	699.389	116
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	0
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	984.391	808.634	82
Izvori sredstava	984.391	808.634	82
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1.979.461	1.851.490	94
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo dana _____ 2011. godine

Predsjednica:
Meddžida Kreso